

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.293/2023/10.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. év március hó 14. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2023. május 11. napján meghozott 15.B.1/2023/13. számú ítéletét megváltoztatja.

A szabadságvesztést börtönben rendeli végrehajtani.

A vádlott legkorábban a szabadságvesztés fele részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlott 2023. február 5. napjától 2023. május 11. napjáig közigazgatási területre korlátozott bűnügyi felügyelet alatt állt.

A beszámításra vonatkozó rendelkezést akként módosítja, hogy egy napi szabadságvesztésnek 4 (négy) napi bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

A bűnjelekre vonatkozó rendelkezést azzal egészíti ki, hogy az összesített bűnjeljegyzék 1., 2., 5. és 6. tételszám alatti bűnjeleket a nyomozó hatóság nyomozati szám. ügyszámon foglalta le.

A vagyonelkobzás alá eső összeget a Budapest Környéki Törvényszék előjegyzési szám számon bűnjelpénzként kezeli.

A bűnügyi költséget érintő rendelkezést oly módon pontosítja, hogy az elsőfokú eljárás során összesen 791.546.- (hétyszázkilencvenegyezer-ötszáznegyvenhat) forint bűnügyi költség merült fel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott lakcíme helyesen: cím1.

A vádlott személyazonosító igazolványának száma: okmányszám1.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Budapest Környéki Törvényszék (a továbbiakban: törvényszék) a 2023. május 11. napján kelt 15.B.1/2023/13.számú ítéletével Terhelt1 vádlottat kábítószer-kereskedelem büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés] miatt 4 év szabadságvesztésre, 4 év közügyektől eltiltásra és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést fegyház fokozatban kell végrehajtani, és abból a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A pénzbüntetés egy napi tételének megfelelő összeget 1.000.- Ft-ban határozta meg, így a vádlottat összesen 200.000.- Ft pénzbüntetés megfizetésére kötelezte azzal, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[2] A törvényszék a vádlott által előzetes fogvatartásban és ingatlanhoz kötött bűnügyi felügyeletben töltött időt a szabadságvesztés tartamába beszámítani rendelte oly módon, hogy ötnapi ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyelet egynapi szabadságvesztésnek felel meg. A törvényszék a vádlottal szemben 2.933.500.- Ft erejéig vagyonekobjást rendelt el. A törvényszék rendelkezett továbbá az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[3] Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, a bíróság által megállapított tényállást és minősítést a vádlott és a meghatalmazott védő is, míg a kiszabott büntetés enyhítése érdekében a vádlott és védője fellebbezést jelentettek be.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészszég (a továbbiakban: fellebbviteli főügyészszég) a büntetőügy irataival együtt megküldött BF.631/2023/3. számú átiratában a védelmi jogorvoslatokat alaptalannak értékelte. Rámutatott, hogy a védelmi fellebbezések tartalmára figyelemmel a másodfokú eljárásban korlátozott terjedelmű felülvizsgálatnak van helye.

[5] A fellebbviteli főügyészszég kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete túlnyomórészt a vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadásán alapult. A törvényszék e nyilatkozat elfogadását megelőzően a vádlottat az előkészítő ülés mibenlétéről, a bűnösségnek az előkészítő ülésen történő beismerése és annak elfogadása jogkövetkezményeiről megfelelően kioktatta. A terheltnek az előkészítő ülésen tett bűnösséget beismerő nyilatkozatát a bíróság törvényesen fogadta el. Erre figyelemmel az ügy előkészítő ülésen is befejezhető lett volna, a törvényszék az ügyet mégis tárgyalásra utalta, amelyen bizonyítást vett fel. Az elsőfokú bíróság szükségtelenül utalta az ügyet tárgyalásra, és a bizonyítás felvétele során megsértette a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) előírásait is. A Be. 521. § (1) bekezdése ugyanis akként rendelkezik, hogyha a bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot elfogadta, a vádirati tényállás megalapozottságára és a bűnösség kérdésére nem folytatható le további bizonyítás. A Be. 521. § (3) bekezdése értelmében, ha a bíróság az (1) bekezdés korlátai között lefolytatott bizonyítás eredményéhez képest úgy látja, hogy a tényállás, illetve a Btk. szerinti minősítés változása folytán a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának nem lett volna helye, az erről hozott végzést az ügyészszég és a vádlott nyilatkozatának beszerzése után hatályon kívül helyezheti. A törvény idézett rendelkezései a bizonyítás korlátozottságának speciális rendelkezéseit rögzítik minden olyan esetre, amikor a terhelt a bűnösségét - előkészítő ülésen, vagy azt követően a bírósági tárgyaláson - beismerte és beismerő nyilatkozatát a bíróság elfogadta.

[6] A bíróság a bizonyítás korlátozottságára vonatkozó fenti rendelkezéseket megsértette, amikor a vádlott kihallgatásával és a nyomozás iratainak ismertetésével lényegében a tényállás megalapozottságára és a bűnösség kérdésére folytatott le bizonyítást. Hangsúlyozta azonban, hogy a vádlott előkészítő ülésen tett beismerő nyilatkozatát elfogadó végzést, a törvénysértően - a Be.-ben előírtnál szélesebb körben - lefolytatott bizonyítás eredményeként sem kellett hatályon kívül helyezni.

[7] Megjegyezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 565. § (1) bekezdésében írtak ellenére az ítélete indokolásában a beismerő nyilatkozat elfogadására egyáltalán nem utalt, a tárgyaláson pedig az ítélet kihirdetését követően a jogorvoslati jogra történő kioktatás során elmulasztotta felhívni a Be. 580. § (2) bekezdését, amelynek értelmében, ha a bíróság a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát végzéssel elfogadta, nincs helye fellebbezésnek az ítélet ellen a bűnösség megállapítása, illetve a váddal egyező tényállás és minősítés miatt. E figyelmeztetés azonban a vádlott beismerő nyilatkozatának megtétele előtt elhangzott, azzal a vádlott és védője is tisztában voltak, fellebbezésükben – a fentiek szerint – sem a bűnösség megállapítását, sem a váddal egyező tényállást és minősítést nem vitatták.

[8] A fellebbviteli főügyészszég álláspontja szerint a fenti szabálysértések a Be. 609. § szerinti relatív eljárási szabálysértések, amelyek esetében vizsgálni kell, hogy mennyiben érintette a szabályszegés a cselekmény érdemi elbírálását. Mivel az ismertetett szabálysértések nem voltak lényeges kihatással az ügy fő kérdéseire, így azok okán az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének nincs helye.

[9] Az elsőfokú bíróság által megállapított, a korlátozott fellebbezés folytán a felülbírálat során nem vizsgálható, a vádirattal csaknem szó szerint egyező, kismértékben pontosított tényállásból a bíróság helytállóan és okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére. Annak alapján a vádlott felmentésére, illetve vele szemben az eljárás megszüntetésére nem kerülhet sor, emellett a tényállásban írt cselekmény jogi minősítése is törvényes és azonos a vádirati minősítéssel.

[10] A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróságnak az elsőfokú ítéletet kizárólag a joghátrányra vonatkozó rendelkezések vonatkozásában van módja felülbírálni, továbbá a Be. 590. § (7) bekezdés értelmében hivatalból dönthet az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.

[11] Az elsőfokú bíróság az ítéletét rövidítetten indokolta, amelynek jogszabályi alapjaként az ítéletében a Be. 562. § (2) bekezdését jelölte meg. Az indokolás azonban kiegészítendő a bűnösséget beismerő nyilatkozat bíróság általi elfogadására történő utalással, míg a rövidített indokolás alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezésként a Be. 562. § (4) bekezdését is fel kell tüntetni.

[12] A törvényszék a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket csaknem maradéktalanul feltárta, a fellebbviteli főügyészség azonban a súlyosító körülményeket szükségesnek tartotta kiegészíteni a cselekmény huzamosabb ideig - két és fél éven át - tartó elkövetésének tényével.

[13] A törvényszék a bünteteskiszabási tényezőket a súlyuknak megfelelően értékelte, amikor a terhelttel szemben fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetést szabott ki, amely büntetésnek a neme és a mértéke is törvényes. A joghátrány kiszabásakor a bíróság kellően megindokolta, hogy miért látott indokot a középértékű (12 év 6 hónap) lefelé történő nagyobb mértékű eltérésre, valamint az enyhítő szakasz alkalmazására. A kiszabott büntetés eltúlzottnak nem tekinthető, az kifejezetten méltányos, így annak további lényeges mérséklése nem indokolt.

[14] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát a bíróság helyesen állapította meg fegyházban, az enyhébb végrehajtási fokozat meghatározása a terhelt esetében már eltúlzott és indokolatlan méltányosság gyakorlását jelentené. Nem volt indokolt továbbá jelen ügyben olyan rendelkezés meghozatala sem – a védői perbeszédben indítványozottak alapján – miszerint a vádlott a szabadságvesztésből a büntetés fele részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra, a terheltet érintően ugyanis különös méltánylást érdemlő körülmény nem volt megállapítható. Az azonban, hogy a fenti két kedvezmény alkalmazása a kétszeres értékelés tilalmába ütközne, téves megállapítás volt a törvényszék részéről, így azt az ítélet indokolásából mellőzni szükséges.

[15] A közügyektől eltiltás mellékbüntetés és - a haszonszerzési célzatra figyelemmel - a pénzbüntetés alkalmazása, valamint az elsőfokú ítélet járulékos rendelkezései (beszámítás, vagyonelkobzás, bűnjelek) törvényesek.

[16] A bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés ugyancsak megfelelő azzal a megjegyzéssel, hogy az eljárás során nem az ítéletben megjelölt összegű bűnügyi költség keletkezett, hanem összesen 791.546.- Ft. E körben az ítélet rendelkező része a Be. 590. § (7) bekezdése alapján a Be. 671. § 15. pontjában írtakra is figyelemmel módosításra szorul, a jogi indokolásban pedig indokolt felhívni a Be. 574. § (2) bekezdését is.

[17] Mindezekre figyelemmel a fellebbezési főügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a törvényszék 15.B.1/2023/13. számú ítéletének a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezését a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, majd az indokolásának a büntetéskiszabási körülményeket tartalmazó és a rövidített indokolásra vonatkozó részét, valamint egyes járulékos rendelkezések jogi indokolását érintő részét egészítse ki, illetve pontosítsa, míg egyebekben az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[18] Terhelt1 védője fellebbezésének írásbeli indokolásában indítványozta, hogy a törvényszék a terhelttel szemben elsődlegesen felfüggesztett szabadságvesztést alkalmazzon, másodlagosan a kiszabott szabadságvesztés mértékét jelentősen enyhítse oly módon, hogy az már a letartóztatásban töltött idővel kitöltőtnék legyen tekinthető.

[19] A büntetés kiszabása körében enyhítő körülményként értékelhető tényezők tekintetében előadta, hogy védence fiatal kora ellenére keringési megbetegedésben szenved, nála pitvarfibrillációs aritmia igazolható, régóta vannak mellkasi panaszai, emiatt folyamatos kezelésre és kontrollra szorul. A terhelt 2023. november 9. óta tagja az cég1-nek, a cég fő tevékenysége éttermi, mozgó vendéglátás, amely folyamatos személyes jelenlétet igényel. Védence élettársa (név2) rosszindulatú daganatos megbetegedésben szenved, a terhelt lelki és fizikai támasza is egyben. A vádlott büntetlen előéletű, az elsőfokú ítélet meghozatala óta nem indult vele szemben semmilyen eljárás. A bíróság által megállapított tényállás szerint a vádlott által értékesített kábítószer a jelentős mennyiség alsó határát csekély mértékben haladja meg. A törvényszék által figyelembe vett büntetéskiszabási körülményeken kívül további enyhítő körülmény, hogy a terhelt a cselekmény elkövetését őszintén megbánta. Emellett enyhítő körülményként kell értékelni, ha a terhelt az eljárás alatt kényszerintézkedés hatálya alatt állt, nagyobb a nyomatéka, ha az eljárás során letartóztatásban volt. Ebből viszont az is következik, hogy e tekintetben nemcsak a letartóztatás, hanem a bűnügyi felügyeletben eltöltött idő is számít.

[20] Terhelt1 vádlott fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen a Be. 610. §-ban vagy a Be. 609. § (1) bekezdésében foglaltak alapján — figyelemmel a (2) bekezdés d) pontjára – az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan a Be. 606. § (1) és (2) bekezdései alapján a minősítés megváltoztatását és lényegesen enyhébb büntetés kiszabását, valamint börtön végrehajtási fokozat meghatározását indítványozta, figyelemmel a jelentős időmúlásra és az eljárás indokolatlan elhúzódására (2/2017. AB határozat). Vélekedése szerint az elsőfokú bíróság eljárásában abszolút eljárási szabálysértés történt, amely iratellenessé, és részben megalapozatlanná tette az egész eljárást, amely szükségessé teszi az elsőfokú eljárás megismétlését.

[21] Álláspontja szerint továbbá ítéleti bizonyossággal kétséget kizáró módon a kereskedési magatartással elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetettét csak alapeseti szinten, emellett pedig a jelentős mennyiségre elkövetett kábítószer birtoklása büntetettét lehetett volna a terhére megállapítani. Azt, hogy a nála talált kábítószer saját fogyasztás céljára tartotta, beismerte. Míg a kereskedést azért nem ismerte be, mert azt nem követte el. A bűnösségét olyan tanúk vallomásaira alapította az elsőfokú bíróság, akiket nem lehetett volna semmiképpen sem érdektelennek, vagy szavahihetőnek tartani.

[22] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezések elintézésére nyilvános ülést tűzött ki a Be. 599. § (1) bekezdése alapján, amelyen az ügyész nem vett részt.

[23] Terheltl védője a nyilvános ülésen tartott perbeszédében a fellebbezésének írásbeli indokolásában foglaltakat fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy védence az elsőfokú eljárásban beismerő vallomást tett, ezért nem haladhatta meg a bíróság által kiszabott büntetés az ügyési mértékes indítványt. Rámutatott az enyhítő körülmények túlsúlyára, melyek alapján a kiszabott szabadságvesztés enyhítését, enyhébb végrehajtási fokozat meghatározását és a feltételes szabadságot érintően az ún. feles kedvezmény alkalmazását indítványozta.

[24] Terheltl vádlott felszólalásában előadta, hogy nagyon megbánta, ami történt, nem tudja, hogy hogyan jutott ide. Hangsúlyozta, hogy próbál rendesen megélni és visszailleszkedni a normális kerékvágásba, amiből nem szeretne hosszabb időre kiesni. Fellebbezésének írásbeli indokolását fenntartotta.

[25] A terhelt az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában büntetése enyhítését kérte.

[26] A Terheltl vádlott javára bejelentett fellebbezések részben eredményre vezettek.

[27] Az ítéltábla a Be. 590. § (3) bekezdése alapján – figyelemmel a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjára is – az elsőfokú ítélet rendelkezéseit a büntetés enyhítését célzó fellebbezések által meghatározott kereteken belül bírálta felül. A Be. 590. § (3) bekezdése szerint ugyanis, ha a fellebbezést kizárólag az 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálja felül. A Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján fellebbezésnek van helye kizárólag az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést is ideértve a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezés ellen is. A 2023. május 11-ei tárgyalás jegyzőkönyvéből egyértelműen megállapítható, hogy az elsőfokú ítélet kihirdetését követően a vádlott és védője kifejezetten úgy nyilatkoztak, hogy a tényállást és a minősítést tudomásul veszik, és kizárólag a büntetés enyhítése érdekében jelentenek be fellebbezést.

[28] A Be. 584. § (3) bekezdésének b) pontja értelmében a fellebbező az 583. § (3) bekezdése szerinti fellebbezését a fellebbezéssel nem érintett rendelkezésre a későbbiekben nem terjesztheti ki. A korlátozott fellebbezésre, valamint a fellebbezés kiterjesztésének a tilalmára vonatkozó szabályozás meghatározó elemei, hogy a fellebbezés bejelentésével rögzül a fellebbezés tartalma, az indokolási kötelezettség és a felülbírálat terjedelme. A Be. végső előterjesztői indokolása szerint a fellebbezés kiterjesztését érintően azon rendelkezéseknél értelmezhető e szabály megsértése, amelyekre a bíróságnak a bejelentett

fellebbezés és az azt lefedő felülbírálati kötelezettség kereteire figyelemmel nincs indokolási kötelezettsége. Ez pedig akkor áll elő, ha a jogorvoslat olyan rendelkezést kíván támadni, amelyre a korlátozott fellebbezés bejelentésekor nem hivatkoztak.

[29] A fentiekre figyelemmel a vádlott fellebbezésének írásbeli indokolásában a fellebbezés tényállást és minősítést támadó részére a másodfokú felülbírálat nem terjedt ki, mivel e körben a fellebbezés kiterjesztésének nem volt helye.

[30] A Be. 591. § (2) bekezdésének a) pontja alapján a másodfokú bíróság nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, ha a fellebbezést kizárólag az 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be. A másodfokú bíróság tehát a törvényszék által megállapított tényálláshoz kötve volt.

[31] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásában a személyi körülményekre vonatkozóan megállapított tényeket – a nyilvános ülésen elhangzottak alapján – az alábbiak szerint egészíti ki, ill. pontosítja:

- a vádlott érettségit szerzett;
- autó-kereskedelemből havonta 500-600.000.- Ft jövedelme származik;
- az cég1 tulajdonosa, a üzletnév1 (székhely szám) nevű vendéglátóipari egységet működteti, a vállalkozásból egyelőre jövedelme még nem származik;
- a terhelt szívritmuszavarban szenved, nála pitvarfibrillációs aritmia igazolható;
- élettársa kb. két hónapja rosszindulatú, daganatos megbetegedéssel küzd, emiatt korlátozottan munkaképes, havi jövedelme kb. 175.000.- Ft-ra csökkent;
- a bíróság2 ítélete 2018. június 25. napján emelkedett jogerőre.

[32] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 453. § (6) bekezdése alapján annyiban pontosítja, hogy az elsőfokú ítélet 7. oldalának második bekezdésében a dátum helyesen: 2021. október 2. Az ítéltábla megjegyzi, hogy e dátum az ügyészi vádiratban is elírásra került.

[33] Az ítéltábla a korlátozott felülbírálat során is vizsgálta az eljárási szabályok megtartását [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont]. Megállapította, hogy az elsőfokú eljárásban nem történt olyan abszolút eljárási szabálysértés, amely megalapozná az elsőfokú ítéletnek a Be. 607. § (1) bekezdése és 608. § (1) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezését. Az ítéltábla rámutat, hogy ilyen okra fellebbezésének írásbeli indokolásában a vádlott sem hivatkozott.

[34] A felülbírálat során nem volt megállapítható olyan ok, amely a vádlott felmentését vagy az eljárás megszüntetését indokolná [Be. 566. § (1) bekezdés, 567. § (1) és (2) bekezdés, 590. § (5) bekezdés b) pont].

[35] Megállapítható továbbá az is, hogy nem történt olyan, a másodfokú eljárásban nem orvosolható relatív eljárási szabálysértés sem, amely lényeges hatással volt az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására. [Be. 609. § (1) bekezdés]

[36] A törvényszék helyesen és törvényesen járt el, amikor az előkészítő ülésen elfogadta a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát, a Be. 504. § (2) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott feltételek csakugyan fennálltak.

[37] A beismerő nyilatkozat elfogadására figyelemmel azonban az elsőfokú bíróság szükségtelenül utalta az ügyet tárgyalásra, és vett fel bizonyítást, a fellebbviteli főügyészség e körben kifejtett érvelésével az ítéltábla maradéktalanul egyetértett. A fellebbviteli főügyészség helytállóan idézte a Be. 521. § (1) bekezdését is, mely szerint, ha a bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot elfogadta, a vádirati tényállás megalapozottságára és a bűnösség kérdésére nem folytatható le további bizonyítás. Ezzel összefüggésben az ítéltábla – a vádlott fellebbezésének kiterjesztését érintően is – rámutat, hogy a terhelt figyelmeztetése az előkészítő ülésen a Be. 521. § (1) bekezdésére, valamint arra is kiterjedt, hogy a beismerő nyilatkozat elfogadása esetén nincs helye fellebbezésnek az ítélet ellen a bűnösség megállapítása, ill. a váddal egyező tényállás és minősítés miatt. [Be. 580. § (2) bekezdés]

[38] A fellebbviteli főügyészség helyesen hivatkozott a Be. 521. § (3) bekezdésére is, mely szerint, ha a bíróság a „*korlátozott*” bizonyítás eredményéhez képest úgy látja, hogy a tényállás, illetve a Btk. szerinti minősítés változása folytán a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának nem lett volna helye, az erről hozott végzést az ügyészség és a vádlott nyilatkozatának beszerzése után hatályon kívül helyezheti. az elsőfokú bíróság által az eljárási törvényben előírtnál szélesebb körben lefolytatott bizonyítás eredményeként azonban az elfogadó végzést valóban nem kellett hatályon kívül helyezni, és az elsőfokú bíróság nem is hozott ilyen tartalmú döntést.

[39] Az ítéltábla osztotta a fellebbviteli főügyészség érvelését a tekintetben is, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a beismerő nyilatkozat elfogadásának tényére egyáltalán nem utalt, holott a Be. 565. § (1) bekezdése alapján, ha a bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot elfogadta, a vádlott bűnösségét a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására és az eljárás ügyirataira alapítja. Az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a Be. 562. § (2) bekezdésére is figyelemmel az elsőfokú ítéletet rövidítetten indokolta, e körben azonban a Be. 562. § (4) bekezdését is szükséges felhívni, mely szerint, ha a bíróság elfogadta a terhelt bűnösséget beismerő nyilatkozatát és erre alapítva állapította meg a terhelt bűnösségét, az ítélet indokolása az 561. § (3) bekezdés a)–c) és e) pontjában meghatározottakból és a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására, valamint az alkalmazott jogszabályokra való utalásból is állhat. Ha a bíróság a büntetés kiszabásakor enyhítő körülményként figyelembe vette a büntetőeljárás elhúzódását, akkor a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásáról szóló ítélet indokolásában szerepelnie kell az erre való utalásnak.

[40] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla szükségesnek tartja az elsőfokú bíróság indokolásának kiegészítését azzal, hogy az elsőfokú bíróság a terhelti beismerő nyilatkozatot elfogadta, és a rövidített indokolást a Be. 562. § (4) bekezdése is megalapozza. E rendelkezésekre, valamint az indokolás kiegészítésére tekintettel a terheltnek az indokolási kötelezettség megsértésére [Be. 609. § (2) bekezdés d) pont] történő hivatkozása sem foghatott helyt.

[41] A törvényszék a tényállásban rögzített tényekből okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a terhére megállapított bűncselekmény jogi minősítése is törvényes.

[42] Mivel a törvényszék nem vizsgálta a cselekmény elkövetésekor és elbírálásakor hatályban lévő anyagi jogi rendelkezéseket, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását az ítéltábla azzal egészíti ki, hogy miután az új büntető törvény szerint a cselekmény nem bírálendő el enyhébben, a bíróság a Btk. 2. § (1) bekezdése alapján az elkövetéskor hatályos büntető anyagi jogi rendelkezéseket alkalmazta. Sőt, a pénzbüntetést érintően az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény a terheltre nézve hátrányosabb, hiszen a pénzbüntetés egy napi tételének megfelelő összege [Btk. 50. § (3) bekezdés] felemelésre került, így annak minimuma ezer forintról ezerháromszáz forintra változott. [Magyarország 2024. évi központi költségvetésének megalkotásáról szóló 2023. évi LIII. törvény 95. § 1. pont]

[43] Az ítéltábla a büntetés enyhítését célzó fellebbezések kapcsán az alábbi, a büntetés céljára és a büntetés kiszabásának elveire vonatkozó anyagi jogi rendelkezéseket hívja fel.

[44] A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el [Btk. 79. §]. A büntetést a Btk.-ban meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez [Btk. 80. § (1) bekezdés].

[45] Határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke az irányadó. A középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének fele [Btk. 80. § (2) bekezdés]. A törvényszék helyesen állapította meg, hogy a jelen ügy tárgyát képező bűncselekmény büntetési tételének középértéke 12 év 6 hónap.

[46] A büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú Büntető Kollégiumi vélemény (a továbbiakban: 56. BK vélemény) rögzíti, hogy a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő (összefoglalóan a büntetést befolyásoló) körülmények a büntetést alakíthatják. A büntetést befolyásoló körülményeket nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem az enyhítő és súlyosító körülmények száma, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál.

[47] A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket lényegében helyesen tárta fel és kellő nyomatékkel értékelte. Súlyosító körülményként kellett azonban figyelembe venni a huzamosabb elkövetési időt, valamint azt, hogy a terhelt a cselekményt többféle kábítószerre valósította meg, utóbbi ugyanis nagyobb társadalomra veszélyességet hordoz.

[48] Az 56. BK vélemény III/10. pontja szerint enyhítő körülmény, ha a bűncselekmény elkövetésétől hosszabb idő telt el; minél súlyosabb a bűncselekmény, annál hosszabb az az idő, amely enyhítőként értékelhető. Nagyobb a nyomatéka, ha megközelíti az elévülési időt; csökken a nyomatéka, vagy el is enyészhet, ha az időmúlást maga az elkövető idézte elő. Enyhítő körülmény továbbá, ha az elkövető hosszabb ideig állt büntetőeljárás súlya alatt; nagyobb a nyomatéka, ha előzetes fogvatartásban volt, ilyenkor az előzőnél rövidebb tartam is enyhítőként értékelhető. A törvényszék helyesen járt el, amikor az időmúlást – a cselekmény büntetőjogi fenyegetettségét is figyelembe véve – kisebb nyomatékkel enyhítő körülményként értékelte. Az ítéltábla álláspontja szerint azonban az időmúlás mellett – a terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időre is tekintettel – csekély mértékben a büntetőeljárás elhúzódását is figyelembe lehet venni enyhítő körülményként.

[49] Az enyhítő körülmények nagyobb nyomatékára, különösen a terhelt beismerő és megbánó magatartására, valamint a kábítószer mennyiségére figyelemmel a törvényszék helytállóan szabott ki az enyhítő szakasz [Btk. 82. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] alkalmazásával a törvényi minimumnál enyhébb büntetést. A vádlott terhére rótt bűncselekmény tárgyi súlyát, a bűnösség fokát, a terhelt társadalomra veszélyességét, a súlyosító körülményeket, valamint a vádlott javára feltárt enyhítő körülményeket együttesen értékelve az ítéltábla nem látott lehetőséget a 4 év szabadságvesztés büntetés további enyhítésére, az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés a büntetési célokat tekintve szükséges és arányos.

[50] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára vonatkozó ítéleti rendelkezés törvényes, az ítéltábla azonban a terhelt előéletére (Magyarországon korábban büntetve nem volt, míg 2018-ban történt külföldi elmarasztalása egy viszonylag csekély tárgyi súlyú bűncselekmény miatt kiszabott pénzbüntetés és járművezetéstől eltiltás volt), valamint egészségi állapotára figyelemmel a Btk. 35. § (2) bekezdése alapján megalapozottnak látta a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozat alkalmazását, így a szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani. A beszámításra vonatkozó rendelkezést a Btk. 92. § (3) bekezdésének a) pontja alapján az ítéltábla ezzel összhangban pontosította, egy napi szabadságvesztésnek ugyanis börtön fokozat esetén nem öt, hanem négy nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

[51] A Btk. 38. § (3) bekezdése alapján az öt évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén – különös méltánylást érdemlő esetben – a bíróság az ügydöntő határozatában akként rendelkezhet, hogy az elítélt a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. E rendelkezés alkalmazása alól csak az elítélt többszörös visszaesői minősége jelent kivételt. Az ítéltábla az enyhítő körülmények nagyobb nyomatékára, a terhelt rendezett életvitelére, megváltozott családi körülményeire, e körben élettársa daganatos megbetegedésére figyelemmel lehetőséget látott ezen kedvezmény alkalmazására is, ezért erről a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

[52] A törvényszék indokolásával szemben megállapítható, hogy sem az enyhébb végrehajtási fokozat, sem az ún. feles kedvezmény alkalmazása nem ütközik a kétszeres értékelés tilalmába. A Btk. 35. § (2) bekezdése alapján a büntetés kiszabásánál irányadó körülményekre tekintettel lehet a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb vagy eggyel szigorúbb végrehajtási fokozatot alkalmazni. E rendelkezés csak a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztésre ítétekkel szemben, valamint az erőszakos többszörös visszaesőkkel szemben kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés esetén nem alkalmazható, egyébként ugyanazokat a büntetéskiszabási körülményeket kell, illetve lehet figyelembe venni, amelyek alapján a büntetés kiszabása is történik. Az ún. feles kedvezmény alkalmazásához pedig különös méltánylást érdemlő eset szükséges, amely szintén lehet olyan körülmény, amelyet a bíróság a büntetés kiszabása körében már értékelt. A különös méltánylást érdemlő esetnek egzakt törvényi definíciója nincs, e fogalmat több helyen is használja a Btk., tartalmát döntően a bírói gyakorlat alakította ki. Ilyen lehet például a büntetlen előélet, a terhelt betegsége, ill. az egészségi állapotában bekövetkezett kedvezőtlen változás, az őszinte megbánás (Fővárosi Ítéltábla Bf.9/2020/62., Bf.39/2019/29.), az enyhítő körülmények nagyobb száma, nyomatéka, a sértett megbocsátása, a vádlott kedvező személyi körülményei (Fővárosi Ítéltábla Bf.216/2019/15.), a vádlott fiatal felnőtt kora (Fővárosi Ítéltábla Bf.124/2015/9.), a terhelt idős kora, kifogástalan életvezetése, a sértetti közrehatás [BH 1998.314], a kábítószer használatot kezelő ellátáson való részvétel [BH2003.182].

[53] A törvényszék a kényszerintézkedésre vonatkozó adatokat helyesen tüntette fel a rendelkező részben, az ítéltábla a kényszerintézkedést érintő megállapításokat csak annyiban pontosította, hogy a vádlott 2023. február 5. napjától 2023. május 11. napjáig közigazgatási területre korlátozott bűnügyi felügyelet hatálya alatt állt.

[54] A közügyektől eltiltásra, a pénzbüntetés alkalmazására, a vagyonelkobzásra, a bűnjelekre és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó ítéleti rendelkezések helyesek és törvényesek. A bűnjelekre vonatkozó rendelkezést azonban – végrehajthatóságának biztosítása érdekében - az ítéltábla indokoltnak tartotta kiegészíteni a lefoglalást végző hatóság megnevezésével, valamint az ügyszám megjelölésével, míg a vagyonelkobzás tekintetében is szükséges volt a vádlottól lefoglalt pénz kezelőjének, valamint a BL-számnak a feltüntetése. A törvényszék megfelelően járt el, amikor a terheltet 718.461.- Ft bűnügyi költség megfizetésére kötelezte, a fellebbviteli főügyészség azonban helyesen mutatott rá, hogy az eljárás folyamán összesen 791.546.- Ft bűnügyi költség merült fel. A különbözet megfizetésére (költségjegyzék 3. és 7. tételszáma, összesen 73.085.- Ft) azonban a terhelt a Be. 574. § (2) bekezdése alapján nem kötelezhető.

[55] A fentiekre tekintettel az ítéltábla – a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen – a fellebbezéssel támadott elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[56] Az ítéltábla a személyi adat- és lakcímnyilvántartás adatai alapján pontosította a terhelt lakcímét és tüntette fel a rendelkező részben a terhelt új személyazonosító igazolványának számát. [Be. 604. § (3) bekezdés c) pont]

[57] Az ítéltábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt előírások zárják ki, mivel az elsőfokú bírósággal ellentétes döntés a másodfokú eljárás eredményeként nem született.

Budapest, 2024. év március hó 14. napján

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k. a tanács elnöke, Dr. Zsótér Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Németh Nándor s.k. bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2023. május 11. napján kihirdetett 15.B.1/2023/13. számú ítélete – a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.293/2023/10. számú határozata folytán – 2024. március 14. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. március 14.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

a tanács elnöke